

Elżbieta Mączyńska*

Recenzja w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego Profesorowi Doktorowi Habilitowanemu Jerzemu Wilkinowi

W dniu 2 października 2020 roku prof. Jerzy Wilkin otrzymał tytuł honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Publikujemy recenzję dot. nadania tej godności.

* Prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska – honorowa prezes PTE, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

Elżbieta Mączyńska
profesor nauk ekonomicznych
prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego
Warszawa, 23 kwietnia 2020 r.

RECENZJA W POSTĘPOWANIU
O NADANIE TYTUŁU **DOKTORA
HONORIS CAUSA** UNIWERSYTETU
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
PROFESOROWI DOKTOROWI
HABILITOWANEMU
JERZEMU WILKINOWI,
CZŁONKOWI RZECZYWISTEMU
PAN, DR. H.C. MULT.

Profesor nauk ekonomicznych Jerzy Wilkin należy do czołowych, wybitnych polskich ekonomistów o imponującym dorobku naukowym. Na dorobek ten składa się nie tylko zestaw ponad 300 publikacji krajowych i zagranicznych, dotyczących fundamentalnych zagadnień w naukach ekonomicznych i praktyce społeczno-gospodarczej, lecz także inne, wysokiej rangi zawodowe, akademickie dokonania naukowo-badawcze oraz dydaktyczne. Świadczą o tym przede wszystkim realizowane przez profesora Jerzego Wilkina liczne krajowe i międzynarodowe projekty naukowo-badawcze o wysokiej randze i niepodważalnym znaczeniu dla rozwoju

nauk ekonomicznych, a także o wysokiej użyteczności praktycznej. Głównym przedmiotem naukowych dociekań Jerzego Wilkina jest problematyka ekonomii instytucjonalnej, teorii i polityki transformacji systemowych, metodologii ekonomii oraz ekonomika rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

Do wybitnych osiągnięć profesora Jerzego Wilkina należą też dokonania w sferze uniwersyteckiej dydaktyki, co m.in. potwierdzają akademickie kariery pracowników naukowo-dydaktycznych, wywodzących się z zespołów kierowanych przez profesora Jerzego Wilkina. Wśród dydaktycznych dokonań wyróżniają się też podręczniki Jego autorstwa i współautorstwa. Dydaktyczne i publikacyjne dokonania Jerzego Wilkina korespondują z Jego działaniami na rzecz poprawy poziomu edukacji i jakości debaty ekonomicznej, co wykazuje m.in. służąca temu Jego społeczna działalność w resortowych i innych komisjach ewaluacyjnych. Zaświadcza o tym także społeczna praca w komitetach redakcyjnych prominentnych czasopism.

Działalność społeczna zawsze zresztą towarzyszyła zawodowej aktywności Jerzego Wilkina. Wyrażało się to m.in. w sprawowaniu wielu ważnych funkcji w krajowych i międzynarodowych towarzystwach naukowych i organizacjach pożytku publicznego oraz realizacji społecznych prac na rzecz rozwoju nauki i popularyzacji

wiedzy ekonomicznej. Aktywność taka zaś ściśle wiąże się ze ścieżką kariery tego Naukowca.

Pracę akademicką Jerzy Wilkin rozpoczął w 1970 r., po ukończeniu podjętych w 1965 r. studiów na Wydziale Ekonomii Politycznej, przekształconym w 1968 r. w ramach powstałego wówczas Wydziału Nauk Społecznych w Instytut Nauk Ekonomicznych, od 1977 r. funkcjonującego jako Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego (WNE UW). Na tym właśnie Wydziale (jak widać podlegającym przemianom i zmianom nazw, m.in. wskutek burzliwych, historycznych wydarzeń) Jerzy Wilkin pracował w latach 1970–2014 i przechodził tam przez kolejne progi naukowego awansu. Pierwszy z nich to uzyskanie stopnia doktora ekonomii w 1976 r. (rozprawa doktorska pt. *Tworzenie i podział dochodów ludności rolniczej w Polsce*). Kolejny szczebel to uzyskanie w 1985 r. stopnia doktora habilitowanego (rozprawa habilitacyjna pt. *Współczesna kwestia agrarna*). Ukoronowaniem akademickiej kariery Jerzego Wilkina było otrzymanie w 1992 r. tytułu profesora nauk ekonomicznych. W okresie zatrudnienia na WNE UW pełnił wiele ważnych funkcji kierowniczych i innych. Był na tym Wydziale kierownikiem Katedry Ekonomii Politycznej oraz dyrektorem Ośrodka Studiów Amerykańskich UW. Pełnił też na tej Uczelni zaszczytne funkcje wybieralne dziekana i prodziekana WNE UW oraz członka Senatu.

Zatrudnienie na WNE UW Jerzy Wilkin od wielu lat łączył z pracą w Instytucie Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, w którym do dziś kieruje Zakładem Integracji Europejskiej. Po zakończeniu ponadczterdziestoletniego okresu zatrudnienia na Uniwersytecie Warszawskim Instytut ten stał się głównym miejscem zatrudnienia Jerzego Wilkina. Przy tym współpracował On w różnych formach z innymi uczelniami oraz wieloma instytucjami różnych struktur i szczebli państwa, gospodarki i społeczeństwa.

Naukowo-badawczy i dydaktyczny dorobek Jerzego Wilkina zyskuje wielkie uznanie w środowisku akademickim oraz generalnie wśród ekonomistów reprezentujących rozmaite szkoły/nurty ekonomiczne. Wyrazem tego uznania jest m.in. przyjęcie w 2004 r. profesora Jerzego Wilkina w poczet członków korespondentów PAN, a następnie w 2013 r. podniesienie do godności członka rzeczywistego PAN. Doniosłość dokonań Jerzego Wilkina znalazło też potwierdzenie poprzez nadanie Mu godności doktora honoris

causa Uniwersytetu w Białymstoku (w 2011 r.) i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (w 2015 r.).

Dokonania Jerzego Wilkina są wysoko cenione przez ważne gremia nie tylko naukowe, lecz także inne, co znajduje potwierdzenie w uzyskiwaniu przez Jerzego Wilkina szeregu prestiżowych nagród i tytułów, w tym m.in. tytułu: Fellow of the European Association of Agricultural Economists (w 2014 r.). Profesor Jerzy Wilkin jest też laureatem Nagrody PTE im. Edwarda Lipińskiego za książkę pt. *Instytucjonalne i kulturowe podstawy gospodarowania. Humanistyczna perspektywa ekonomii* (2017 r.).

Wiele naukowo-badawczych dzieł Jerzego Wilkina znajduje przełożenie na praktykę i temu też były niektóre z nich podporządkowane. Przykładem jest chociażby realizowany w latach 2010–2012 projekt badawczy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. „Jakość rządzenia i poprawa efektywności zarządzania środkami publicznymi: konceptualizacja, pomiar i instytucjonalizacja zasad dobrego rządzenia (good governance) w Polsce” i opublikowana na tej podstawie książka pod redakcją Jerzego Wilkina pt. *Jakość rządzenia w Polsce. Jak ją badać, monitorować i poprawiać?* (Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2013). Wskazuje się w niej m.in., że „teoria państwa jest jedną z najsłabiej rozwiniętych części współczesnej ekonomii, a reformowanie państwa i działalności sfery publicznej pozostają w tyle za reformami sfery rynkowo-prywatnej w Polsce”. Jest to teza ważna, tym bardziej, że to właśnie instytucje państwa i ich jakość determinują warunki trwałego, harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego.

To tylko wybrane, dalece przy tym niepełne, informacje z bardzo obszernej listy naukowo-badawczych, dydaktycznych, eksperckich i społecznych dokonań Jerzego Wilkina. Lista ta jest bardzo długa i nawet czysto enumeracyjne jej przedstawienie byłoby problematyczne, zwiększające w dodatku ryzyko nadmiernego sformalizowania recenzji oraz powtórzeń w stosunku do innych materiałów, wymaganych w procedurze nadawania godności doktora honoris causa.

Jednak nawet tak krótka charakterystyka dorobku Jerzego Wilkina mogłaby stanowić absolutnie wystarczającą, moim zdaniem, podstawę ograniczenia recenzji jedynie do stwierdzenia, że inicjatywę nadania temu Kandydatowi tytułu

doktora honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego uznają za ze wszech miar uzasadnioną. W tym przypadku bowiem mamy do czynienia z kandydaturą tak niekwestionowaną, tak oczywistą dla środowiska naukowego, że bardzo szczegółowe dowodzenie, że jest to kandydatura oraz inicjatywa uzasadniona, uważam za zbędne.

Dlatego też rezygnuję w tym miejscu z kompleksowych charakterystyk dorobku Jerzego Wilkina, w tym licznych i znanych w krajowym i zagranicznym środowisku naukowym, a także wśród praktyków, Jego publikacji. Rezygnuję także dlatego, by nie powtarzać tych charakterystyk za innymi, wybitnymi znawcami dokonań tego Naukowca, prezentowanych chociażby w związku z wcześniejszymi nadawanymi Mu nagrodami i tytułami. Wysokie oceny tych publikacji są zatem niekwestionowane i znane. Z pełnym przekonaniem podpisuję się pod nimi.

Natomiast w tym miejscu pragnę jedynie zwrócić uwagę na kilka – moim zdaniem – szczególnie obecnie ważnych cech publikacyjnego dorobku Jerzego Wilkina, a przy tym relatywnie rzadziej eksponowanych. Poza wszystkimi głównymi, naukowymi kryteriami, jakie ten dorobek niewątpliwie spełnia, warte podkreślenia jest jego ukierunkowanie na kwestie aksjologiczne, kwestie etyki i naukowej prawdy oraz generalnie kwestie społeczne, w tym sprawiedliwości społecznej. Mówiąc krótko, to właśnie społeczne uwrażliwienie można uznać za znak rozpoznawczy dzieł Jerzego Wilkina. To uwrażliwienie znajduje odzwierciedlenie niemal we wszystkich Jego publikacjach, a zwłaszcza tych pisanych (także pod pseudonimem) w okresie stanu wojennego. Jerzy Wilkin był bowiem autorem kilku publikacji ukazujących się w podziemiu wydawniczym, w tym jednym z autorów ważnego i szeroko kolportowanego raportu *Polska 5 lat po Sierpniu* (raport ten otrzymał nagrodę NSZZ „Solidarność”).

Na podkreślenie zasługuje zwłaszcza, często goszcząca w publikacjach Jerzego Wilkina, kwestia sprawiedliwości społecznej. Koresponduje to wprost z myślą intelektualnego ojca liberalizmu i ekonomii, Adama Smitha, który stwierdzał i zarazem wprost przestrzegał, że: „Sprawiedliwość (...) jest główną kolumną, która podtrzymuje cały gmach. Jeśli się ją usunie, wielka, potężna struktura społeczności ludzkiej, ta struktura, której wzniesienie i podtrzymanie

zdaje się być w tym świecie, jeśli mogą tak powiedzieć, szczególnie i ukochaną troską Natury, musi wkrótce rozsypać się na małe cząsteczki” (A. Smith, *Teoria uczuć moralnych. Próba analizy zasad, za pomocą których ludzie dokonują ocen dotyczących postępowania i charakteru najpierw swoich bliźnich, a potem samych siebie*, PWN, Warszawa 1989, s. 127).

Owo uwrażliwienie Jerzego Wilkina na kwestie sprawiedliwości społecznej zasługuje na podkreślenie zwłaszcza obecnie, gdy pandemiczny kryzys od kilku miesięcy dewastuje świat, zarazem brutalnie obnażając m.in. zaniedbania w sferze społecznej. Związane jest to w znacznej mierze z bezrefleksyjnym fetyszowaniem samego wzrostu gospodarczego, osiąganego nierzadko kosztem poprawy jakości życia ludzi, należytego postępu społecznego i ekologicznego. Dlatego też dziś bardziej niż kiedykolwiek zyskują na znaczeniu te wyniki prowadzonych przez Jerzego Wilkina badań, które wskazywały na występujące w rzeczywistości społeczno-gospodarczej asymetrii i dysharmonie, graniczące ze społecznym darwinizmem, niesłużące dobru człowieka.

Poprzez wyniki badań Jerzy Wilkin przypomina, że ekonomia jest nauką społeczną, humanistyczną, mającą służyć poprawie jakości życia ludzi i jeśli tak nie jest, to znaczy, że ekonomia nie pełni należycie swych funkcji. Poprzez interdyscyplinarne studia, badania i ekspertyzy Jerzy Wilkin dowodzi, że ekonomia wymaga oparcia na systemie wartości, potrzebna jest jej filozofia, która stanowiłaby przeciwwagę dla słabości wolnego rynku, które jednak występują, mimo wszystkich, niekwestionowanych jego zalet. Jerzy Wilkin stwierdza m.in., że: „Wolny rynek może zniewalać, a więc zabierać wolność jednostce; z drugiej strony – brak wolnego rynku może też prowadzić do zniewolenia. Ekonomiści mówią chętnie o wolnym rynku, a mniej o wolnym człowieku” (Jerzy Wilkin, 2014, s. 4). Tego typu zagrożenia wynikają, zdaniem Jerzego Wilkina, m.in. z tendencji do objaśniania oraz kształtowania życia gospodarczego, ale i życia społecznego, wyłącznie przez pryzmat zyskowości, korzyści materialnych, a także z tendencji do ekspansji metodologii ekonomii na inne nauki społeczne, co ma cechy swego rodzaju „imperializmu ekonomii”, tendencji zapoczątkowanej w latach 60.–70. ubiegłego wieku. Jak zauważa Jerzy Wilkin: „To wtedy ekonomiści – przyznam, że dość bezczelnie – powiedzieli, że

mają w ręku narzędzia badawcze pozwalające wyjaśnić funkcjonowanie świata społecznego w różnych jego dziedzinach, znacznie lepiej niż przedstawiciele innych nauk społecznych” (Jerzy Wilkin, *Ekonomia wolności i ekonomia zniewolenia. kiedy ekonomia sprzyja poszerzaniu ludzkiej wolności a kiedy ją ogranicza?* Referat na IX Kongres Ekonomistów Polskich, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawa 2013, s. 4, <https://archiwum.pte.pl/kongres/program.html>). Tym samym Jerzy Wilkin eksponuje aksjologiczne niedostatki – których niestety nie uniknęła współczesna ekonomia – w znacznej mierze wynikające z fundamentalizmu rynkowego. Fundamentalizm ten nasilił się zwłaszcza po upadku bloku komunistycznego. Jerzy Wilkin określa ten kierunek przemian jako „nowy imperializm ekonomiczny”, wskazując zarazem, że w ekonomii doszło do marginalizacji kwestii etycznych wskutek czego *ekonomia straciła duszę*. Owa *utracona dusza ekonomii* przejawia się m.in. w chrematystycznych deformacjach koncepcji dobra oraz marginalizowaniu wartości społecznych (Jerzy Wilkin, *Dlaczego ekonomia straciła duszę?* „Biuletyn PTE” 2014, nr 1, PTE, Warszawa, s. 15–20).

Długa lista dokonań Jerzego Wilkina potwierdza zarazem, że jest On postacią wielowymiarową, ekonomistą wysoce empatycznym, uwrażliwionym społecznie. Z pewnością niebagatelny wpływ na to wywiera wielość, różnorodność Jego zainteresowań, także wykraczających poza obszar ekonomii. Dotyczy to zwłaszcza filozofii oraz zagadnień związanych ze sferą rozwoju kultury. Stąd też dzieła Jerzego Wilkina przesiąknięte są bezpośrednio lub pośrednio kwestiami aksjologicznymi, kwestiami dotyczącymi problematyki wartości społecznych, wśród których eksponuje zwłaszcza takie wartości, jak stanowiące kanon klasycznej filozofii kategorie *prawdy, dobra i piękna*. Jerzy Wilkin wyraźnie pozostaje pod wpływem wiekopomnego dorobku filozofii, przeciwstawiając się rozbratowi ekonomii z tą królową nauk. Jerzy Wilkin eksponuje znaczenie i potrzebę filozofii w ekonomii, a zarazem wagę – czerpiącego z dorobku filozofii – rozwoju kultury jako nieodłącznego składnika gospodarki. Trudno nie zgodzić się z prezentowaną w wielu wystąpieniach i odwołującą się do dorobku filozofii opinią Jerzego Wilkina, że „zarówno początkującemu studentowi, jak i doświadczonemu badaczowi należy stale zadawać pytanie: czy to co czyni, czemu poświęca swój wysiłek, pasje i życie służy

pomnażaniu prawdy, dobra i piękna?” Niestety obserwowany współcześnie rozbrat ekonomii z filozofią, w tym z etyką, sprawia, że ta ze wszechmiar słuszna wskazówka z trudem i wciąż w nader nikłym stopniu przekłada się na praktykę codziennego życia społeczno-gospodarczego. Dlatego tym większe znaczenie mają naukowe wysiłki Jerzego Wilkina ukierunkowane na zmianę tej sytuacji, w tym eksponowanie ważnej, leżącej u podłoża dzieł innych uczonych, tezy, że „nauka jest kontemplacją, a prawdziwi uczeni, bez względu na dyscyplinę, którą uprawiali, byli artystami, a nie rzemieślnikami”. To właśnie kultywowanie takiego myślenia, sprawiło, że – jak podkreśla Jerzy Wilkin – „uniwersytety przetrwały w Europie przez stulecia, bowiem ich fundamentem była głęboko zakorzeniona kultura, składająca się na instytucje «długiego trwania», i kierowanie się właśnie wartościami takimi jak: prawda, dobro i piękno”. Kwestie te Jerzy Wilkin przedstawia w jednym z najnowszych swoich tekstów o frapującej treści i pod równie frapującym tytułem *Znaczenie uniwersytetów w epoce postprawdy* („Nauka” 2020, nr 1, s. 67–81).

Te ważne ekonomiczno-filozoficzne tezy Jerzy Wilkin przedstawił m.in. w wykładzie inauguracyjnym, jaki wygłosił na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 29 września 2016 r. W wystąpieniu tym Jerzy Wilkin podkreślał, że kultura jest czymś w rodzaju „skumulowanego doświadczenia społecznego”. Stąd jej nieodłączne, konieczne związki z ekonomią, która przecież jest nauką o człowieku w jego społecznym uwikłaniu, a nie nauką o rzeczach. Jeśli „człowiek jest kulturą”, „to ekonomia musi być też nauką o kulturze, a więc nauką humanistyczną. Pełni ona rolę przewodnika po skomplikowanym świecie relacji międzyludzkich”. Zarazem Jerzy Wilkin zwraca uwagę na, mający wysoce negatywne następstwa społeczne, „proces społeczno-kulturowego wykorzeniania się gospodarki i powstanie kultury rywalizacji”. Zwraca przy tym uwagę, że „proces ten miał swoje wsparcie teoretyczne w postaci neoliberalnego nurtu ekonomii, który w drugiej połowie XX wieku stał się dominujący w naukach ekonomicznych. W tej odmianie ekonomii kultura zniknęła, bo u jej podstaw legła akulturowa uniwersalna, mechanistyczna koncepcja człowieka gospodarującego, działającego w środowisku, którego dobrym wyjaśnieniem były zmatematyzowane modele skoncentrowane

na zagadnieniach równowagi i efektywności”. Na podstawie badań Jerzy Wilkin dowodzi, że co prawda „konkurencja napędza wzrost gospodarczy, ale niekoniecznie prowadzi do podniesienia jakości życia i dobrostanu człowieka, tym bardziej, że konkurencja może prowadzić do zniewolenia”. Obecna dominacja i oligopolistyczna pozycja biznesowych gigantów, w tym gigantów cyfrowych (tzw. GAFAM – Google, Apple, Facebook, Amazon, Microsoft), cechujących się horyzontalną koncentracją władzy na wielu strategicznych poziomach, w tym obejmujących centra danych, systemy operacyjne, oprogramowanie, przeglądarki, komunikatory internetowe i inne, zdaje się w pełni taką opinię potwierdzać.

Jerzy Wilkin dochodzi do wniosku, że „jedną z najważniejszych i najmądrzejszych decyzji inwestycyjnych, jakie mogłyby podjąć władze naszego kraju, byłoby zainwestowanie w kulturę i odpowiednie instytucje. Byłaby to inwestycja w dobre, bogatsze życie i dobrze urządzone społeczeństwo, ale byłaby to inwestycja w zasoby niewidzialne, mało spektakularne politycznie”. Dlatego też konstatuje, że „szanse na taki kierunek inwestycji są małe”. Zarazem w tym przejawia się godny prawdziwego naukowca sceptycyzm badawczy Jerzego Wilkina, co zresztą koresponduje z zalecaną przez amerykańskiego socjologa Roberta Kinga Mertona zasadą „bezinteresowności i zorganizowanego sceptycyzmu”. Także polski socjolog Stanisław Ossowski wskazywał, że obowiązkiem każdego naukowca jest „nieposłuszeństwo myślenia”, obowiązkiem jest wątpić.

Sceptycyzm badawczy i analityczna dociekliwość przejawiają się szczególnie mocno w uhonorowanej Nagrodą im. Edwarda Lipińskiego, wymienianej już książce pt. *Instytucjonalne i kulturowe podstawy gospodarowania. Humanistyczna perspektywa ekonomii*.

Mimo sceptycyzmu Jerzego Wilkina, co do możliwości przełożenia się na praktykę Jego tez dotyczących m.in. kultury i aksjologii, wręcz nie do przecenienia znaczenia mają prowadzone przez tego Naukowca badania na ten temat. Można zakładać, albo przynajmniej mieć nadzieję, że w praktyce, nie pozostaną one bez echa i będą działać np. poprzez system edukacji, chociażby na zasadzie kropli, która drąży skałę.

Na zakończenie moich refleksji na temat dorobku Jerzego Wilkina, pragnę podkreślić, że

wartości, którymi kieruje się ten Naukowiec w życiu zawodowym, cechują Jego zachowania także w prywatnej sferze. Przejawia się to w niezwykle życzliwym podejściu do ludzi, wyrozumiałości, empatii i stałej gotowości pomocy innym. System wartości, jakimi się kieruje, sprawia, że szczególną wagę przywiązuje do głębokiej filozoficznej refleksji nad własnymi wyborami w różnych sferach życia. Takiej refleksji nie sprzyja zaś gorączkowa rywalizacja na różnych polach. Można sądzić, że nieprzypadkowo Jerzy Wilkin postanowił w 2014 r. zrezygnować z pracy na WNE UW, właśnie po to, żeby mieć więcej czasu na ową, obecnie i chyba zawsze tak ważną, refleksję filozoficzną. Najnowsze prace badawcze i publikacyjne Jerzego Wilkina są właśnie taką refleksją przesiąknięte. Osobiście traktuję to jako piękny wzorzec pracy i życia człowieka, choć wzorzec wcale nie tak łatwy do naśladowania. Także mnie samej wzorzec ten pomaga w bardziej refleksyjnym spojrzeniu na własny styl życia w sferze pracy i poza nią.

Na ów wilkinowski wzorzec składają się cechy i wymogi zgoła nie powszednie, ale zarazem przystające do znanej (poświęconej Alfredowi Marshallowi) charakterystyki sformułowanej przez Johna Maynarda Keynesa na temat tego, co czyni ekonomistę rzeczywiście wybitnym. Według Keynesa, „Wybitny ekonomista musi posiadać rzadki zestaw talentów... Musi być matematykiem, historykiem, mężem stanu, filozofem – wszystkim po trochu. Musi rozumieć symbole i wiedzieć, jak używać słów. Musi rozważać to, co partykularne, w kategoriach tego, co ogólne, i w tej samej chwili dotykać abstrakcji i konkretności. Musi badać teraźniejszość w świetle przeszłości w imię celów przyszłości. Nie może całkiem pominąć żadnej części ludzkiej natury ani tworzonych przez ludzi instytucji. Musi działać jednocześnie celowo i bezinteresownie, musi być zdystansowany i nieprzekupny niczym artysta – ale czasem równie bliski życia jak polityk” (J.M. Keynes, *Alfred Marshall, 1842–1924*, „The Economic Journal” 1924, vol. 34{135}, s. 311–372).

Uwzględniając przedstawione charakterystyki naukowo-badawczych, dydaktycznych i wielu innych dokonań profesora Jerzego Wilkina, z największym przekonaniem popieram wnioski o nadanie temu wybitnemu Naukowcowi tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.